

Vaihtoehtojen vaikutukset koulujen kapasiteetin käyttöön

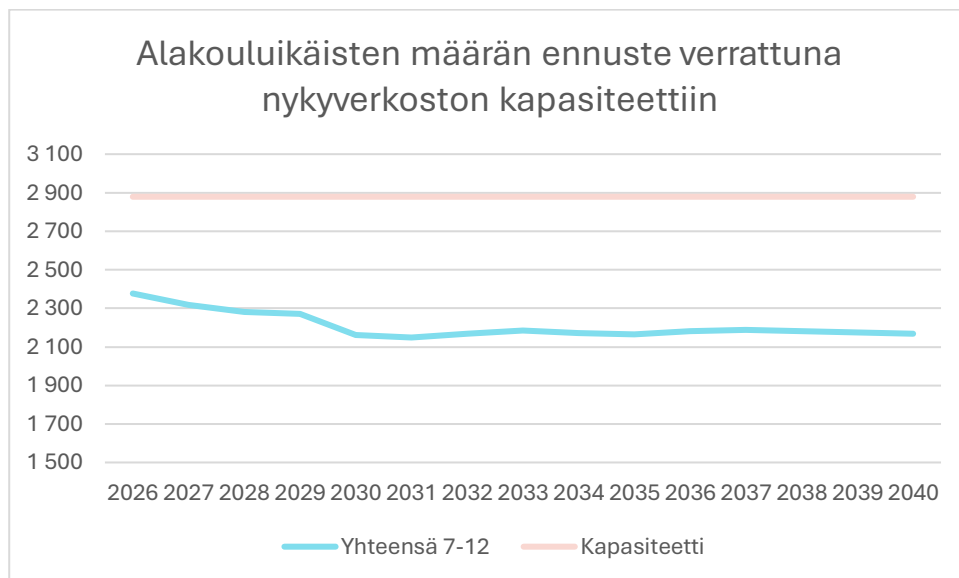
Hyvinkään väestöennusteiden mukaan sekä ala- että yläkouluikäisten oppilasmäärät laskevat lähivuosina ja vakiintuvat tämän jälkeen pitkälle 2040-luvulle ulottuvalla tarkastelujaksolla. Ennusteen mukaan alakouluikäisten määrä asettuu noin 2170 oppilaan tasolle, ja yläkouluikäisten määrä vakiintuu vastaavasti noin 1300 oppilaan tasolle vuoteen 2040 mennessä. Ennusteen tuoma kokonaiskuva antaa palveluverkon suunnittelulle suhteellisen vakaan lähtökohdan, vaikka yksittäisten alueiden väestökehityksessä voi esiintyä vaihtelua.

Koulujen kapasiteetit on määriteltä valtuuston aiemmin linjaamien ryhmäkokojen perusteella, ja mitoittaviksi tekijöiksi on huomioitu sekä yleisopetuksen ryhmät että pienryhmät. Oppilasennusteet perustuvat väestösuunnitteen keskivaihtoehtoon, ja koulukohtainen tarkastelu on laadittu yhdistämällä tilastollisten pienalueiden ennusteita niiden alueiden mukaan, joilta oppilaat tyypillisesti hakeutuvat kyseisiin kouluihin. Tämä mahdollistaa mahdollisimman realistisen näkymän koulujen tulevaan käyttöasteeseen.

Hyvinkää toimii yhtenä oppilaaksiottoalueena, ja siksi erityisesti keskustaajaman kouluja tarkastellaan kokonaisuutena oppilasmäärien ja kapasiteetin suhteen. Lähikoulu osoitetaan oppilaan osoitteen, mahdollisten erityistarpeiden sekä käytettävissä olevan kapasiteetin perusteella. Lähin koulurakennus ei siten kaikissa tilanteissa ole lapsen lähikoulu, vaan oppilaaksi ohjauksessa painotetaan yhdenvertaisuutta ja sujuvia koulumatkoja. Näillä tekijöillä on merkitystä myös siinä, miten eri palveluverkkomallit hyödyntävät olemassa olevia tiloja ja miten oppilaita voidaan ohjata eri vaihtoehtoisissa. Palveluverkkoluonnoksen vaihtoehtojen vaikutuksia alakouluikäisten oppilaiden ohjaussuuntiin voidaan tarkastella palveluverkkoselvityksen liitteenä olevista karttakuvista, jotka löytyvät Hyvinkään kaupungin palveluverkkotyön internetsivuilta [Palveluverkko2026](#).

Alakoulu

Taulukko 1 näyttää vuosien 2026–2040 väestöennusteen mukaiset alakoulujen oppilasmäärät sekä nykyisen alakoulujen palveluverkon kapasiteetin keskustaajaman alueella. Kapasiteettiin on laskettu nykypalveluverkossa Aseman, Hakalantalon, Hyvinkäänkylän, Hämeenkadun, Martin, Paavolan, Puolimatkan, Tapainlinnan ja Vehkojan koulut sekä Talvisillan ja Anttilan opetuspisteet.

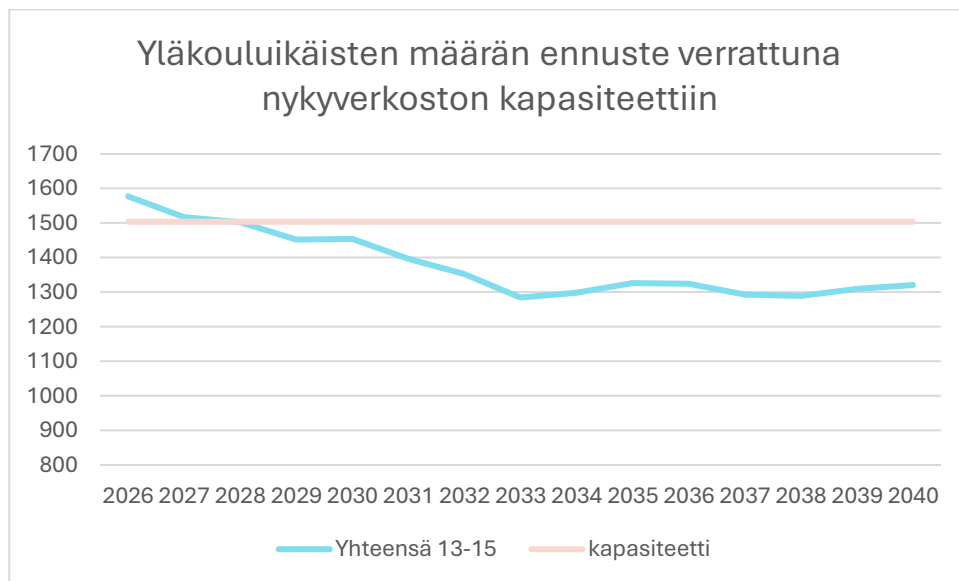

Taulukko 1. 7-12-vuotiaiden ennuste suhteessa alakoulujen kapasiteettiin (2026–2040)

Taulukosta 1 voidaan havaita, että nykyisellä palveluverkolla keskustaajaman alakoulujen kapasiteetista jää vuoden 2030 jälkeen käyttämättä noin 24–25 prosenttia. Tilakustannusten osalta tilankäytön tehokkuudella on suuri merkitys. Tyhjä tila aiheuttaa kustannuksia käyttöasteesta huolimatta ja tuo sitä kautta vähemmän palveluhyötyä. Tyhjän tilan tehokkuus on käytännössä olematon.

Yläkoulut

Taulukko 2 näyttää vuosien 2026–2040 väestöennusteen mukaiset yläkoulujen oppilasmäärät sekä nykyisen palveluverkon yläkoulujen kapasiteetin. Kapasiteettiin on laskettu Puolimatkan, Pohjoispuiston, Tapainlinnan ja Vehkojan yläkoulut.

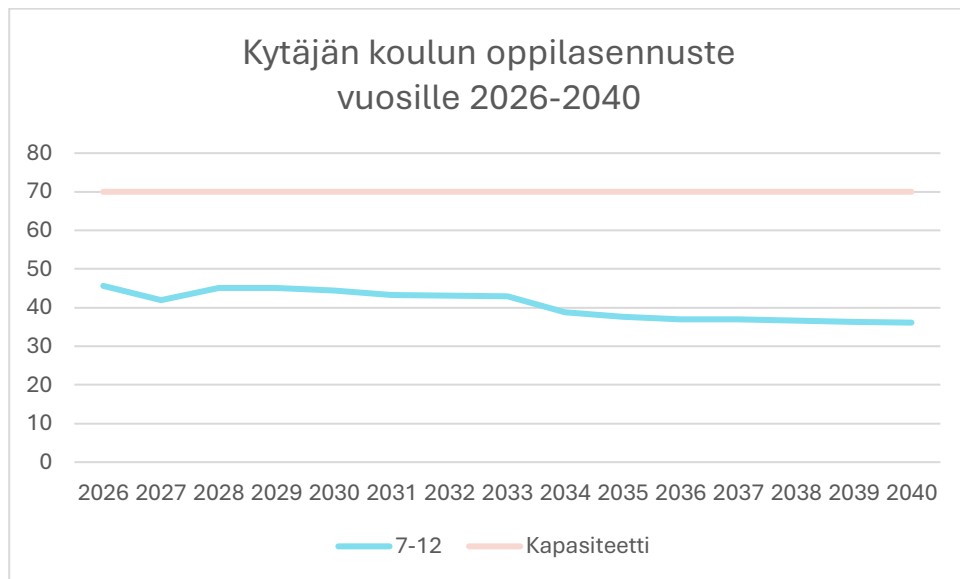

Taulukko 2. 13-15-vuotiaiden ennuste suhteessa yläkoulujen kapasiteettiin (2026–2040)

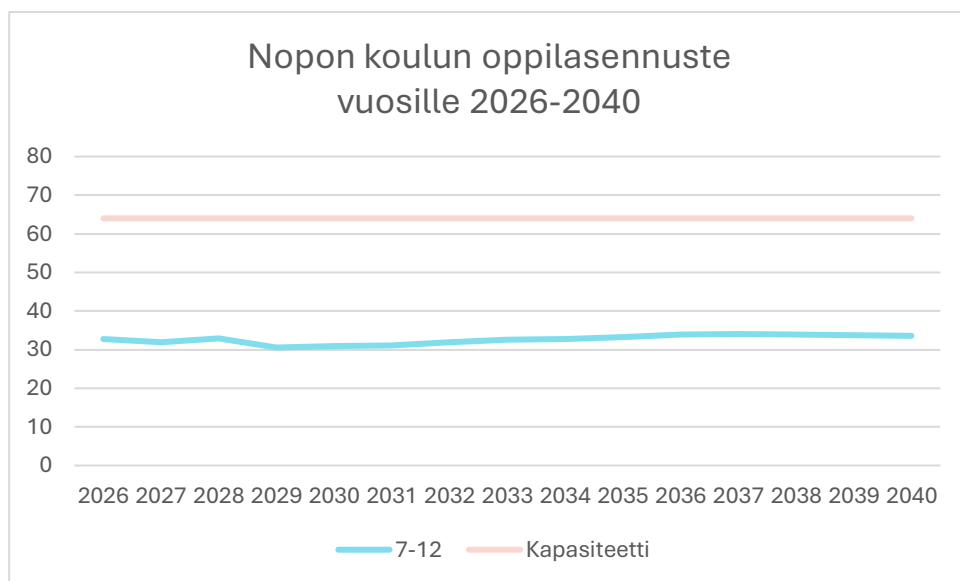
Taulukosta 2 voidaan havaita, että nykyisellä palveluverkolla yläkoulun kapasiteetista jää vuoden 2033 jälkeen käyttämättä noin 10–12 prosenttia. Tämä tarkoittaa noin 130–160 tyhjää oppilaspaikkaa tulevaisuudessa.

Maaseutu

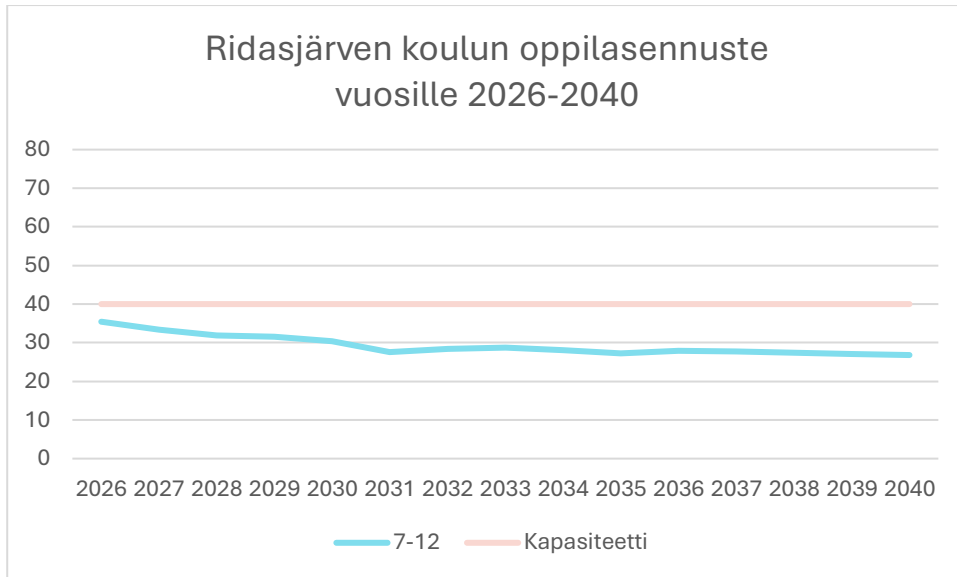
Hyvinkään maaseutualueella toimii tällä hetkellä kolme kyläkoulua: Kytäjän koulu, Nopon koulu ja Ridasjärven koulu. Koulujen oppilasmääräennuste perustuu niihin pienalueisiin, joilta oppilaat tulevat näihin kouluihin.

Taulukko 3. Kytäjän koulun oppilasennuste vuosille 2026–2040

Taulukko 4. Nopon koulun oppilasennuste vuosille 2026–2040

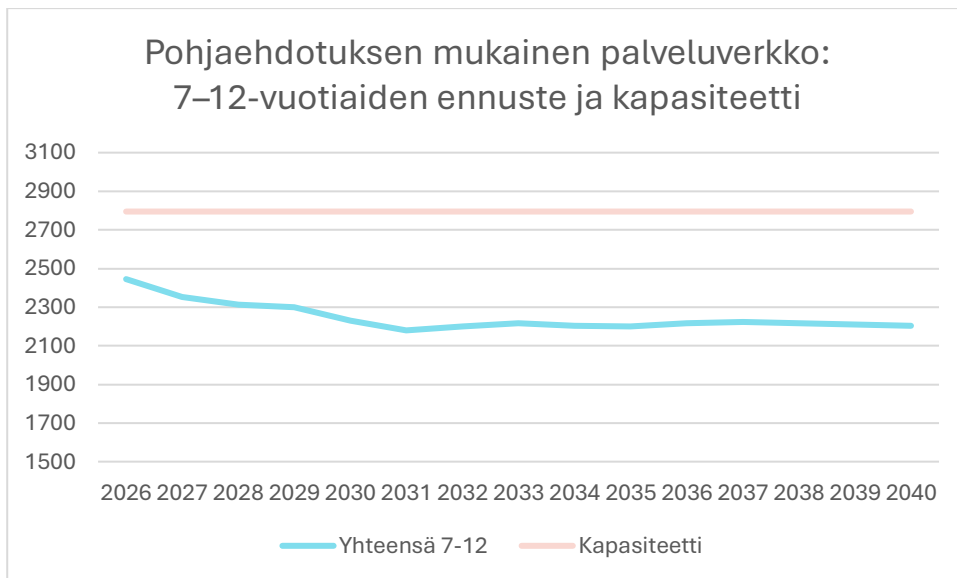

Taulukko 5. Ridasjärven koulun oppilasennuste vuosille 2026–2040

Vaihtoehtojen vertailu

Pohjaehdotus

Vaihtoehtojen yhteisissä lähtökohdissa eli pohjaehdotuksessa perusopetuksen osuudessa keskustaajaman alueella Talvisillan ja Anttilan opetusyksiköt 1-2 luokkalaisille poistuvat käytöstä. Kyläkouluista Nopon sekä Ridasjärven kouluista on luovuttu ja oppilaat on ohjattu keskustaajaman kouluihin.

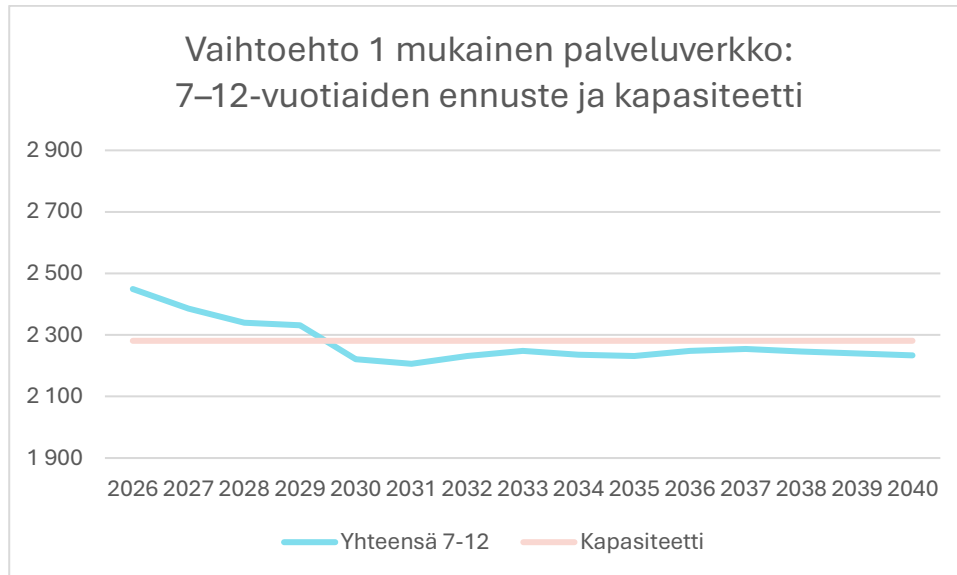

Taulukko 6. 7–12-vuotiaiden ennuste ja kapasiteetti pohjaehdotuksen mukaisessa palveluverkossa (2026–2040)

Taulukosta 6 nähdään, että pohjaehdotuksen mukaisella palveluverkolla keskustaajaman alakoulujen kapasiteetista jää vuoden 2030 jälkeen käyttämättä noin 20–22 prosenttia. Tilan paremmaksi hyödyntämiseksi on laadittu kuusi vaihtoehtoista ratkaisumallia.

Vaihtoehto 1

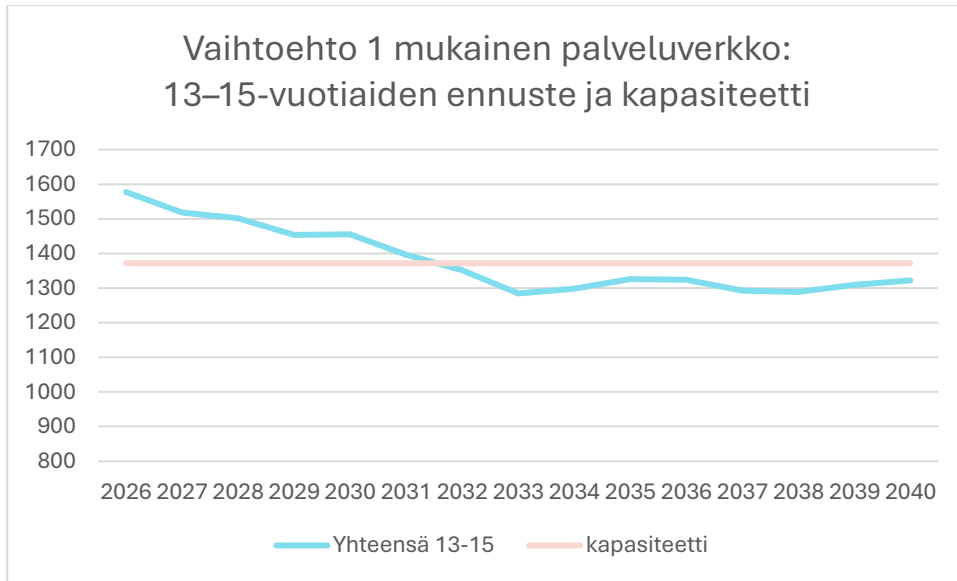
Vaihtoehdossa 1 luovutaan Hakalantalons, Hyvinkäänkylän, Puolimatkan ja Vehkojan alakoulujen käytöstä vaiheittain ennen suunniteltuja peruskorjauksia, ja oppilaat siirtyvät osoitteen mukaisiin lähikouluihin. Lisäksi Vehkojan tontille suunnitellaan uusi yhtenäiskoulu korvaamaan poistuvat koulut. Vaihtoehto 1 kapasiteettiin on laskettu Aseman, Hämeenkadun, Martin, Paavolan, Tapainlinnan ja uuden yhtenäiskoulun oppilaspaikat.

Taulukko 7. 7–12-vuotiaiden ennuste ja kapasiteetti vaihtoehto1 mukaisessa palveluverkossa (2026–2040)

Taulukosta 7 nähdään, että vaihtoehto 1 mukaisella palveluverkolla keskustaajaman alakoulujen kapasiteettista jää vuoden 2030 jälkeen käyttämättä noin 1–3 prosenttia.

Yläkoulujen osalta vaikutukset ovat sama vaihtoehtoisissa 1, 4 ja 5, joissa Puolimatkan ja Vehkojan koulun yläkoulut yhdistyvät yhdeksi uudeksi yhtenäiskouluksi. Kapasiteettiin on laskettu Pohjoispuiston, Tapainlinnan ja uuden yhtenäiskoulun yläkoulujen oppilaspaikat.

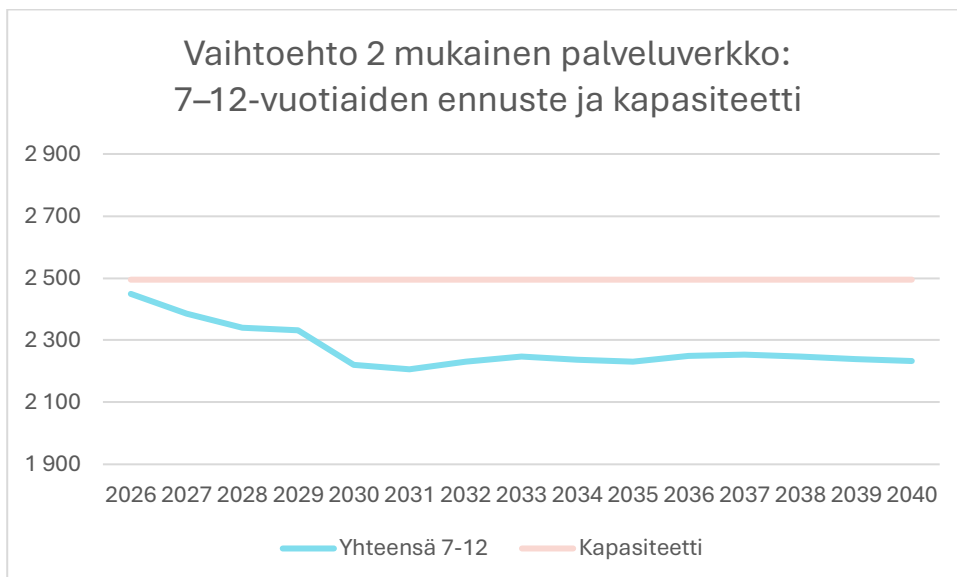

Taulukko 8. 13–15-vuotiaiden ennuste ja kapasiteetti vaihtoehto1 mukaisessa palveluverkossa (2026–2040)

Taulukosta 8 nähdään, että vaihtoehtojen 1, 4 ja 5 mukaisen yläkoulujen palveluverkon kapasiteetista jää vuoden 2033 jälkeen käyttämättä noin 3–6 prosenttia.

Vaihtoehto 2

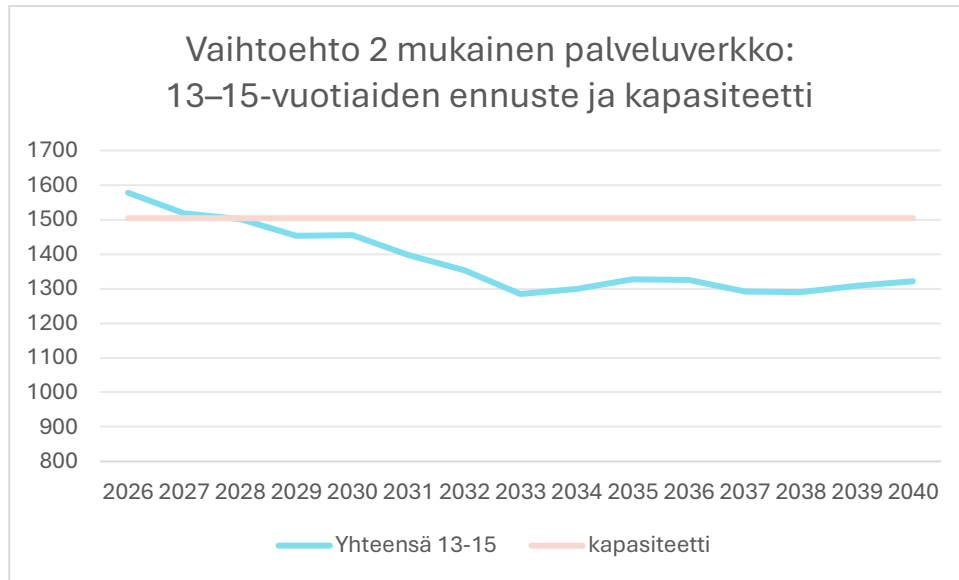
Vaihtoehdossa 2 luovutaan Hyvinkäänkylän koulusta 31.7.2030, ja tavoitteena on luopua koko kiinteistöstä. Oppilaat siirretään osoitteen mukaisiin lähikouluihin. Vaihtoehto 2 kapasiteettiin on laskettu Aseman, Hakalantalon, Hämeenkadun, Martin, Paavolan, Puolimatkan, Tapainlinnan ja Vehkojan koulujen oppilaspaikat.

Taulukko 9. 7–12-vuotiaiden ennuste ja kapasiteetti vaihtoehto2 mukaisessa palveluverkossa (2026–2040)

Taulukosta 9 nähdään, että vaihtoehto 2 mukaisella palveluverkolla keskustaajaman alakoulujen kapasiteetista jää vuoden 2030 jälkeen käyttämättä noin 10–12 prosenttia.

Vaihtoehdossa 2 palveluverkko säilyy yläkoulujen palveluverkkoon ei ole esitetty muutoksia. Kapasiteettiin on laskettu Puolimatkan, Pohjoispuiston, Tapainlinnan ja Vehkojan yläkoulujen oppilaspaikat.

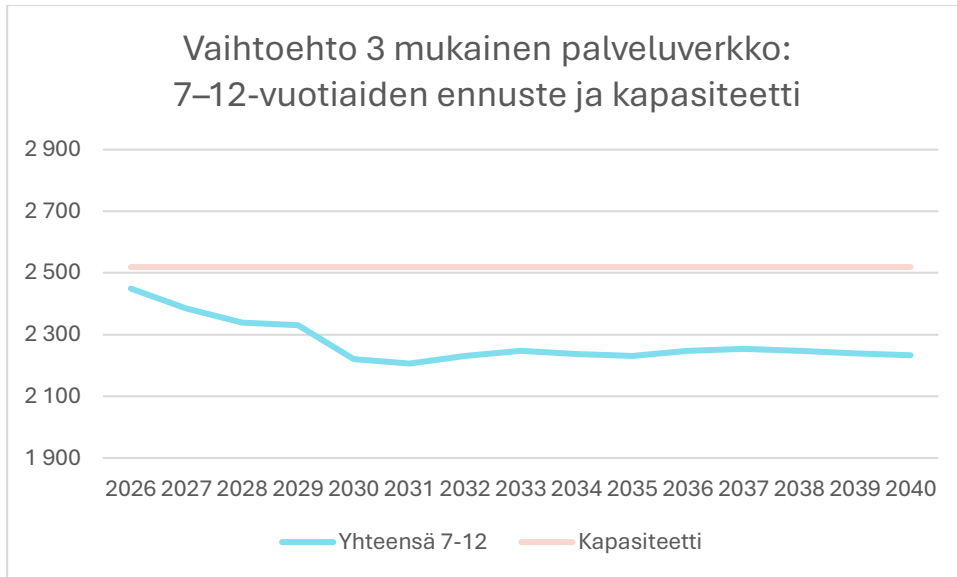

Taulukko 10. 13–15-vuotiaiden ennuste ja kapasiteetti vaihtoehto2 mukaisessa palveluverkossa (2026–2040)

Kuten jo edelläkin oli mainittu, niin nykyisellä palveluverkolla yläkoulun kapasiteetista jää vuoden 2033 jälkeen käyttämättä noin 10–12 prosenttia.

Vaihtoehto 3

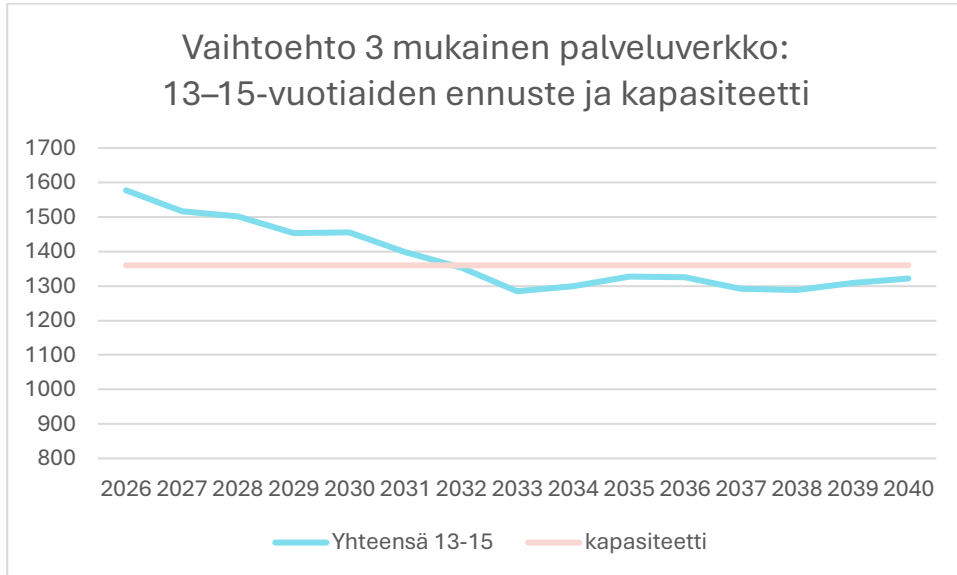
Vaihtoehdossa 3 luovutaan Hakalantalon koulun käytöstä ja oppilaat siirretään lähikouluihin. Hyvinkäänkylän koulu säilyy perusopetuksen käytössä ja sen kapasiteettia hyödynnetään ohjaamalla sinne enemmän oppilaita. Puolimatkan yhtenäiskoulu muuttuu alakouluksi, ja Vehkojan yhtenäiskoulu lakkaa toimimasta alakouluna, mikä mahdollistaa oppilaiden ohjaamisen Hyvinkäänkylän kouluun sen kapasiteetin täyttämiseksi. Vaihtoehto 3 kapasiteettiin on laskettu Aseman, Hyvinkäänkylän, Hämeenkadun, Martin, Paavolan, Puolimatkan ja Tapainlinnan koulujen oppilaspaikat.

Taulukko 11. 7–12-vuotiaiden ennuste ja kapasiteetti vaihtoehto3 mukaisessa palveluverkossa (2026–2040)

Taulukosta 11 nähdään, että vaihtoehto 3 mukaisella palveluverkolla keskustaajaman alakoulujen kapasiteetista jää vuoden 2030 jälkeen käyttämättä noin 11–12 prosenttia.

Vaihtoehdossa 3 Puolimatkan yhtenäiskoulu muuttuu alakouluksi, ja yläluokkien oppilaat siirtyvät Vehkojan kouluun, joka toimii jatkossa pelkkänä yläkouluna. Kapasiteettiin on laskettu Pohjoispuiston, Tapainlinnan ja Vehkojan yläkoulujen oppilaspaikat.

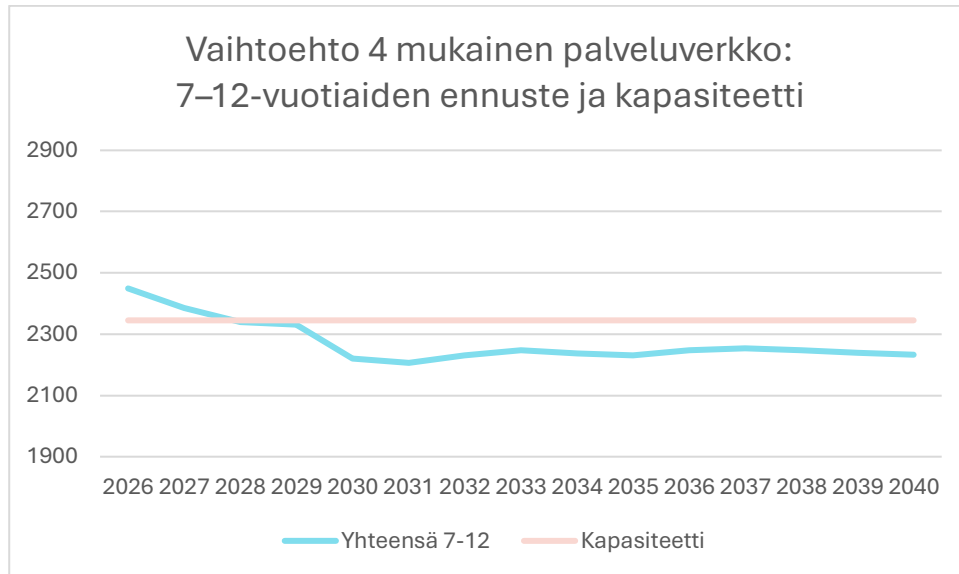

Taulukko 12. 13–15-vuotiaiden ennuste ja kapasiteetti vaihtoehto3 mukaisessa palveluverkossa (2026–2040)

Taulukosta 12 nähdään, että vaihtoehto 1 mukaisella palveluverkolla keskustaajaman yläkoulujen kapasiteetista jää vuoden 2033 jälkeen käyttämättä noin 3–6 prosenttia.

Vaihtoehto 4

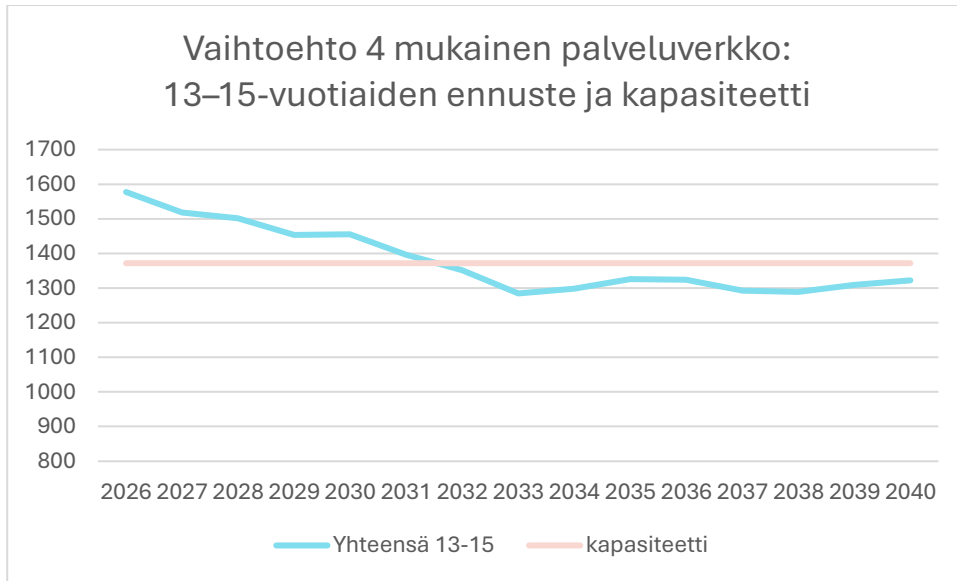
Vaihtoehdossa 4 Hyvinkäänkylän, Puolimatkan ja Vehkojan alakouluista luovutaan, ja oppilaat siirretään uuteen yhtenäiskouluun, joka rakennetaan esimerkiksi Vehkojan koulun tontille. Uusi yhtenäiskoulu on pienempi kuin vaihtoehdossa 1. Kapasiteetilaskelmassa on huomioitu Aseman, Hakalantalon, Hämeenkadun, Martin, Paavolan ja Tapainlinnan sekä uuden yhtenäiskoulun oppilaspaikat.

Taulukko 13. 7–12-vuotiaiden ennuste ja kapasiteetti vaihtoehto4 mukaisessa palveluverkossa (2026–2040)

Taulukosta 13 nähdään, että vaihtoehto 4 mukaisella palveluverkolla keskustaajaman alakoulujen kapasiteetista jää vuoden 2030 jälkeen käyttämättä noin 4-5 prosenttia.

Yläkoulujen osalta vaikutukset ovat sama vaihtoehtoisissa 1, 4 ja 5, joissa Puolimatkan ja Vehkojan koulun yläkoulut yhdistyvät yhdeksi uudeksi yhtenäiskouluksi. Kapasiteettiin on laskettu Pohjoispuiston, Tapainlinnan ja uuden yhtenäiskoulun yläkoulujen oppilaspaikat.

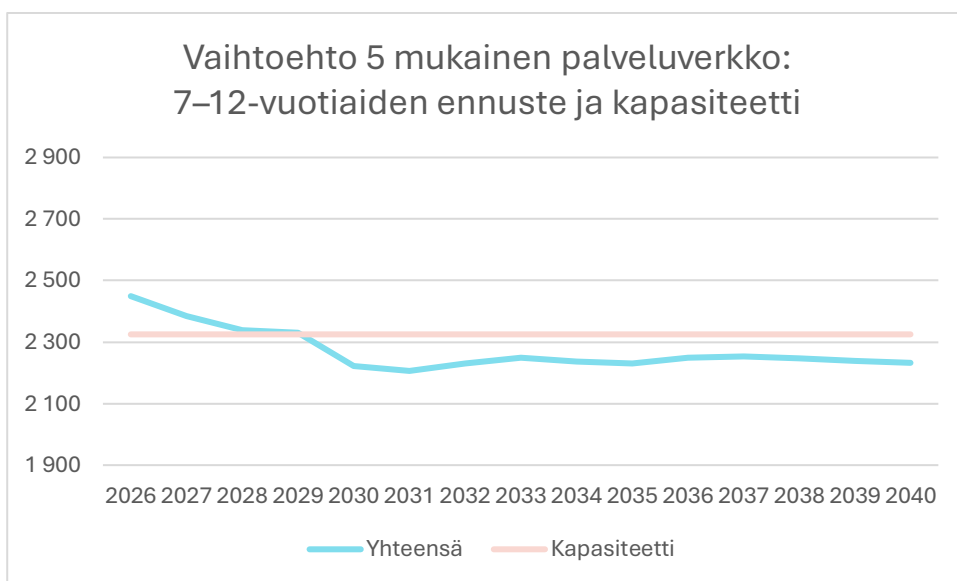

Taulukko 14. 13–15-vuotiaiden ennuste ja kapasiteetti vaihtoehto4 mukaisessa palveluverkossa (2026–2040)

Taulukosta 14 nähdään, että vaihtoehtojen 1, 4 ja 5 mukaisen yläkoulujen palveluverkon kapasiteetista jää vuoden 2033 jälkeen käyttämättä noin 3–6 prosenttia.

Vaihtoehto 5

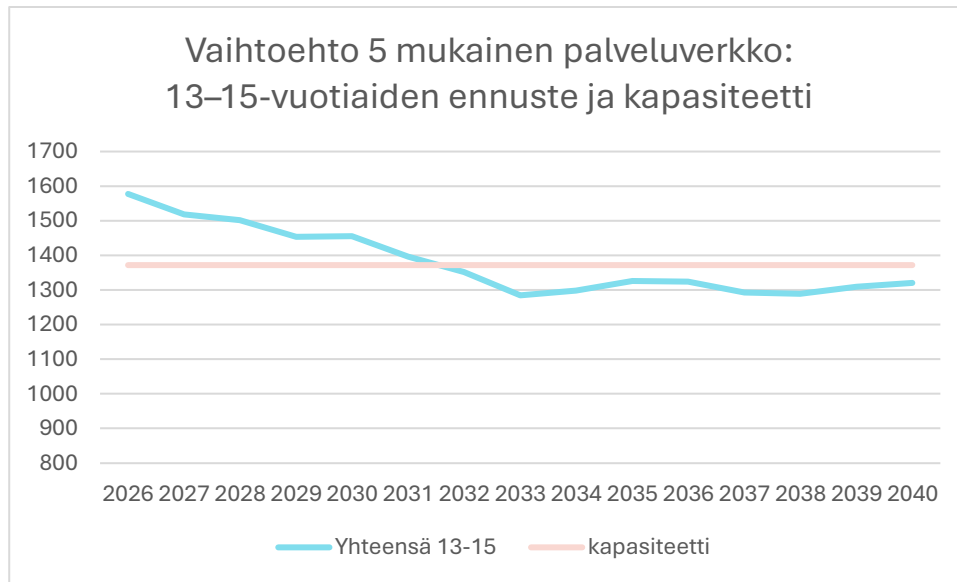
Vaihtoehdossa 5 Hakalantalon koulusta luovutaan ja oppilaat ohjataan osoitteen mukaisiin lähikouluihin. Hyvinkäänkylän koulu säilyy perusopetuksen käytössä, ja oppilaita ohjataan sinne nykyistä laajemmalla alueella kapasiteetin tehokkaan hyödyntämisen varmistamiseksi. Puolimatkan ja Vehkojan alakouluista luovutaan, ja oppilaat siirtyvät uuteen yhtenäiskouluun, joka rakennetaan esimerkiksi Vehkojan koulun tontille. Tässä vaihtoehdossa yhtenäiskoulu mitoitetaan alakoulun osalta selvästi pienemmäksi kuin vaihtoehdoissa 1 ja 4, jotta Hyvinkäänkylän kouluun saadaan ohjattua kapasiteetin mukainen määrä oppilaita. Kapasiteetilaskelmassa on huomioitu Aseman, Hyvinkäänkylän, Hämeenkadun, Martin, Paavolan ja Tapainlinnan sekä uuden yhtenäiskoulun oppilaspaikat.

Taulukko 15. 7–12-vuotiaiden ennuste ja kapasiteetti vaihtoehto 5 mukaisessa palveluverkossa (2026–2040)

Taulukosta 15 nähdään, että vaihtoehto 5 mukaisella palveluverkolla keskustaajaman alakoulujen kapasiteetista jää vuoden 2030 jälkeen käyttämättä noin 4-5 prosenttia.

Yläkoulujen osalta vaikutukset ovat sama vaihtoehtoissa 1, 4 ja 5, joissa Puolimatkan ja Vehkojan koulun yläkoulut yhdistyvät yhdeksi uudeksi yhtenäiskouluksi. Kapasiteettiin on laskettu Pohjoispuiston, Tapainlinnan ja uuden yhtenäiskoulun yläkoulujen oppilaspaikat.

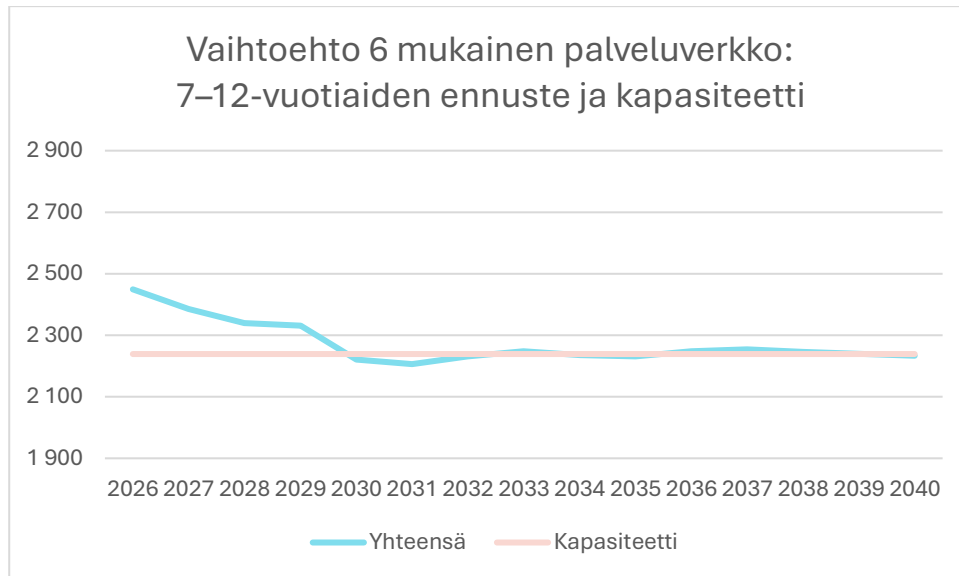

Taulukko 16. 13–15-vuotiaiden ennuste ja kapasiteetti vaihtoehto 5 mukaisessa palveluverkossa (2026–2040)

Taulukosta 16 nähdään, että vaihtoehtojen 1, 4 ja 5 mukaisen yläkoulujen palveluverkon kapasiteetista jää vuoden 2033 jälkeen käyttämättä noin 3–6 prosenttia.

Vaihtoehto 6

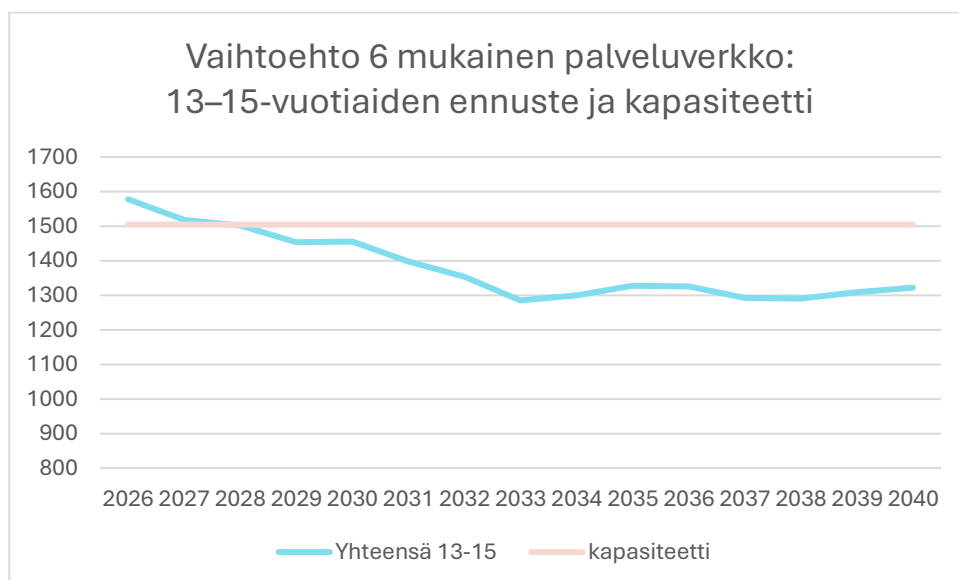
Vaihtoehdossa 6 Hakalantalon ja Hyvinkäänkylän kouluista luovutaan ja oppilaat ohjataan osoitteen mukaisiin lähikouluihin. Kapasiteetilaskelmassa on huomioitu Aseman, Hämeenkadun, Martin, Paavolan, Puolimatkan, Tapainlinnan ja Vehkojan koulun oppilaspaikat.

Taulukko 17. 7–12-vuotiaiden ennuste ja kapasiteetti vaihtoehto 6 mukaisessa palveluverkossa (2026–2040)

Taulukosta 17 nähdään, että vaihtoehto 6 mukaisella palveluverkolla keskustaajaman alakoulujen kapasiteetista jää vuoden 2030 jälkeen käyttämättä noin 0-1 prosenttia.

Vaihtoehdossa 6 yläkoulujen palveluverkkoon ei ole esitetty muutoksia. Kapasiteettiin on laskettu Puolimatkan, Pohjoispuiston, Tapainlinnan ja Vehkojan yläkoulujen oppilaspaikat.

Taulukko 18. 13–15-vuotiaiden ennuste ja kapasiteetti vaihtoehto6 mukaisessa palveluverkossa (2026–2040)

Kuten jo edelläkin oli mainittu, niin nykyisellä palveluverkolla yläkoulun kapasiteetista jää vuoden 2033 jälkeen käyttämättä noin 10–12 prosenttia.

Yhteenveto

Suurimmat muutostarpeet kohdistuvat alakouluverkkoon, jossa tilojen vajaakäyttö kasvaa selvästi tulevina vuosina, ellei verkkoa tiivistetä. Yläkouluissa muutospaineet ovat huomattavasti pienemmät, mutta verkkoa voidaan silti harkitusti tiivistää.

Vaihtoehdot eroavat toisistaan siinä, kuinka tehokkaasti ne tasapainottavat alakoulujen kapasiteetin käyttöä. Osa vaihtoehdoista pienentää vajaakäyttöä vain rajallisesti, kun taas toiset tiivistävät verkkoa merkittävästi ja nostavat käyttöasteen lähelle optimaalista tasoa.

Kokonaisuutena käyttöaste paranee vaihtoehdoissa eri tavoin: käyttämättömän kapasiteetin määrä vaihtelee noin 0–12 prosentin välillä riippuen siitä, miten monta koulua korvataan uudella rakennuksella ja kuinka paljon toimintaa keskitetään suurempiin, tehokkaammin hyödynnettäviin yksiköihin.